

Handläggare
Magnus Bergman-Kyllönen

Datum
2018-04-26

Diarienummer
ALN 2018-0252

Äldrenämnden

Delårsbokslut per mars inklusive årsprognos 2018

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta,

att godkänna delårsbokslut per mars 2018 och helårsprognos enligt föreliggande förslag, samt

att överlämna bokslutshandlingar till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Resultatet ackumulerat per mars var +1,1 mnkr (+ 3,0 mnkr per februari). Utfallet per mars var en negativ avvikelse mot budget på 2,8 mnkr (+3,9 mnkr i budget). Bokslutet per mars innehöll små avvikelser mot budget för särskilt boende och öppna insatser (förebyggande verksamhet) medan ordinärt boende hade en negativ avvikelse mot budget på c a 2,8 mnkr. Avvikelsen inom ordinärt boende per mars förklaras bland annat av högre kostnader för hälso- och sjukvårdsinsatser och hemtjänst än i budget.

Helårsprognosen för 2018 indikerar en negativ avvikelse mot tilldelad budgetram på 4,8 mnkr. En viktig faktor till denna prognosticerade negativa avvikelse är att en planerad överlåtelse av lokal för korttidsvård senareläggs i förhållande till plan varför prognosticerad besparing för detta väntas bli markant lägre i år än budgeterat.

Nämnden avser vidta åtgärder för att nå en budget i balans för 2018.

Ärendet innehåller följande handling:

Analys av ekonomisk ställning och helårsprognos samt vissa volymuppgifter avseende de största verksamheterna Ordinärt boende och Särskilt boende.

Bilaga 1 Resultaträkning Äldrenämnden

Delårsbokslut per mars och prognos för 2018

Belopp i miljoner kronor	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Prognos 201803	Bokslut 201803	Bokslut 201703	Prognos 201803
Nämnden totalt	1 793,2	1 798,0	1,1	-0,6	-4,8
Politisk verksamhet	1,4	1,7	0,0	0,1	-0,3
Vård och omsorg om äldre	1 791,8	1 796,3	1,1	-1,0	-4,4
varav öppna insatser	58,7	63,3	-1,1	0,3	-4,6
varav SoL och HSL	1 733,2	1 733,0	2,2	-1,0	0,2
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0
	KF-budget	Prognos 201803	Bokslut 201803	Bokslut 201703	
Nettoinvesteringar	14,0	9,7	0,8	0,3	
	Försämring	Förbättring		Prognosspann	
Resultatrisk	-5,0	5,0		-10,0	0,0

Översiktliga kommentarer till ekonomiskt utfall och prognos

Resultatet för äldrenämnden ackumulerat per mars 2018 var +1,1 mnkr. Utfallet var en negativ avvikelse mot budget på c a 2,8 mnkr. Högre kostnader inom ordinärt boende än i budget, inom hemtjänst/hemsjukvård, och en högre platsbeläggning (volym) på ett fåtal externa särskilda boenden än i budget förklarar en väsentlig del av den negativa avvikelser mot budget per mars i år. På totalnivå har ordinärt boende den större negativa avvikelser mot budget per mars medan öppna insatser och särskilt boende (trots högre beläggning), totalt sett, mer eller mindre är i paritet med budget per mars.

Helårsprognosen indikerar en negativ avvikelse mot tilldelad budgetram på 4,8 mnkr. En viktig faktor till den förväntade negativa avvikelser mot budgetramen är att en planerad överlåtelse av lokal för korttidsvård har senarelagts mot plan vilket inte väntas ge tillnärmelsevis full effekt av budgeterad besparing för 2018. Dessutom tenderar kostnaderna för hemsjukvård (insatser enligt Hälso- och sjukvårdslagen, HSL) att fortsätta vara på en relativt hög nivå, och enligt prognos kommer vara högre än i budget. Sammantaget utgör dessa faktorer de mest väsentliga omständigheterna bakom prognosticerad avvikelse mot budgetramen.

Åtgärder avses vidtas för att nå en budget i balans för 2018.

Nedan följer en mer detaljerad uppföljning över nettokostnadsutfall och årsprognos per verksamhetsområde visavi budget.

1. Ekonomiskt utfall och prognos per verksamhetsområde

Tabell 1. Resultat och helårsprognos per verksamhet

Resultat & prognos	tkr	tkr	tkr	tkr	tkr	tkr
Äldrenämnden	Prognos	Budget	Resultat	Budget	Avvikelse	Resultat
Period	dec-18	dec-18	mar-18	mar-18	mar-18	mar-17
Politisk verksamhet	-388	0	-13	0	-13	122
Förebyggande verksamhet	-4 653	-4 179	-1 102	-1 208	106	301
Ordinärt boende	-27 287	-18 075	-7 525	-4 713	-2 812	-8 647
Särskilt boende	27 497	22 254	9 755	9 825	-70	7 626
Totalt	-4 830	0	1 115	3 904	-2 789	-599

Från tabell 1 ovan framgår resultat ackumulerat per mars för respektive verksamhet samt årsprognos för 2018. Utfallet blev + 1,1 mnkr för nämnden i mars vilket var c a 2,8 mnkr i negativ avvikelse mot budget. Resultatet totalt för nämnden motsvarande period föregående år var – 0,6 mnkr. Av resultatet per mars framgår att utfallet inom förebyggande verksamhet och särskilt boende var nästan identiskt med budget medan det för ordinärt boende noterades en negativ avvikelse på 2,8 mnkr.

Främsta förklaringar till resultatavvikelsen per mars *mot budget* i ordinärt boende ges av:

- Högre kostnader (brutto) för köp av huvudverksamhet avseende hälso- och sjukvårdsinsatser (HSL) än i budget, c a 1,2 mnkr högre kostnader totalt,
- Högre kostnader (brutto) för köp av huvudverksamhet avseende hemtjänst (SoL), c a 1,3 mnkr högre kostnader,
- Högre kostnader för utskrivningsklara från slutenvården än i budget (c a 0,4 mnkr).

Årsprognos

Årsprognosen indikerar ett utfall på – 4,8 mnkr mot tilldelad budgetram. Det område där störst prognosticerade avvikelse indikeras mot budgetramen är inom ordinärt boende. Det har främst sin förklaring i att det budgeterades för en större besparing avseende lokalkostnader i år genom planerad överlåtelse av lokal inom korttidsverksamhet under sommaren 2018. Denna överlåtelse senareläggs enligt prognos till slutet av 2018 varför nu prognosticerad besparing för detta inte alls når upp till det som budgeterades i början av året.

Vid sidan av detta förväntas fortsatt relativt höga kostnader (brutto) totalt sett för hälso- och sjukvårdsinsatser året ut. Enligt prognos väntas också kostnader för tillfälligt inhyrd personal inom både ordinärt boende (hemsjukvård och korttidsverksamhet) och särskilt boende bli klart över budget vilket inte alls vägs upp av övriga minskade lönekostnader.

Sammantaget utgör ovan väsentliga faktorer bakom den prognosticerade negativa avvikelsen mot tilldelad budgetram för 2018. Åtgärder avses vidtas för att nå en budget i balans för 2018.

1.1 Ordinärt boende

Nedan i tabell 2 följer nettokostnader per mars och helårsprognos för områdena inom Ordinärt boende.

Tabell 2. Nettokostnader per mars vs budget och helårsprognos

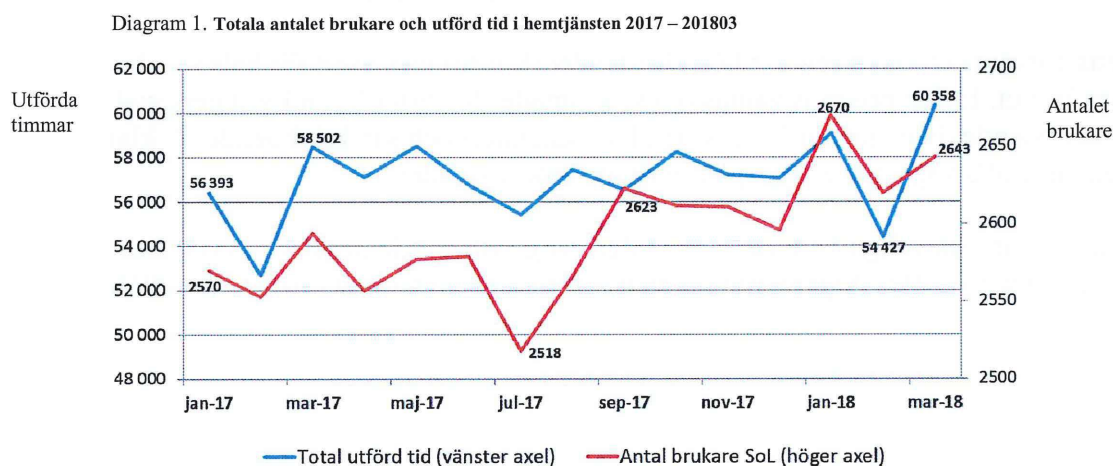
Nettokostnader	tkr Prognos dec-18	tkr Budget dec-18	tkr Avvikelse dec-18	tkr Utfall mar-18	tkr Budget mar-18
Äldrenämnden					
Ordinärt boende					
Hemtjänst/Hemvård	-553 073	-557 444	4 371	-135 992	-133 621
Anhöriganställning	-10 501	-12 111	1 610	-2 603	-3 025
Personlig assistans, SoL	-3 956	-5 239	1 283	-971	-1 309
Ledsagarservice, SoL	-4 625	-4 690	66	-1 117	-1 172
Avlösarservice, SoL	-188	-206	18	-43	-52
Kontaktperson, SoL	-827	-912	85	-192	-228
Dagverksamhet	-20 044	-21 199	1 156	-4 721	-5 421
Korttidsvård	-153 388	-133 757	-19 630	-42 175	-39 348
Övriga insatser	-20 742	-22 689	1 947	-4 757	-5 838
Totalt	-767 342	-758 248	-9 094	-192 571	-190 011

Från tabell 1.2 ovan framgår att nettokostnaderna inom ordinärt boende väntas bli ca 9 mnkr högre än i budget för helåret 2018 vilket i sin helhet förklaras av högre nettokostnader för korttidsvård där en större besparing planerades från mitten av sommaren i år, med överlåtelse av lokal, som nu behövt senareläggas med prognos till slutet av 2018. Dessutom högre lokal-kostnader överlag, utöver ovan beskrivna lokal, än i budget samt högre kostnader för inhyrd personal inom korttidsvården förklarar den större avvikelsen som finns inom korttidsvården i prognos mot budget.

Övriga delar inom ordinärt boende väntas nettokostnadsmässigt avvika positivt mot budget.

1.1.1 Volymuppgifter i hemtjänsten (extern & egen regi)

Diagram 1 nedan visar volymuppgifter i hemtjänsten (insatser enligt Socialtjänstlagen, SoL) både sett till totala mängden utförda timmar per månad (det som utförarna ersätts för) och antalet brukare mellan 2017 och mars i år.

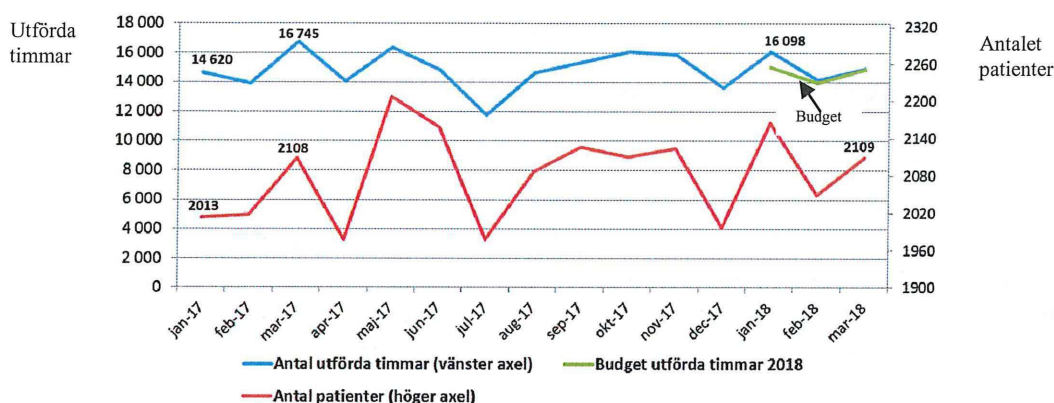

Av diagram 1 ovan framgår ökningen av utförd tid (det som utförarna ersätts för) i hemtjänsten från mars 2017 till mars 2018 på c a 3,2 procent. Ökningen av antalet brukare med hemtjänst samma period är knappt 2 procent. I förhållande till budget noteras en högre volym utförd tid än i budget ackumulerat per mars i år. Totalt för egen och extern regi noteras c a 1,4 mnkr högre kostnader relativt budget per mars för hemtjänsten (insatser enligt Socialtjänstlagen).

1.1.2 Volymuppgifter i hemsjukvården (extern & egen regi)

Diagram 2 nedan visar antalet patienter och mängden utförd tid per månad (det som utförarna ersätts för) av legitimerad personal i hemsjukvården (insatser enligt Hälso- och sjukvårdslagen, HSL).

Diagram 2. Totala antalet patienter och utförd tid i hemsjukvården (legitimerade insatser) 2017-201803

Av diagrammet ovan framgår att antalet utförda timmar av legitimerad personal (blå linje mot vänster axel) fortsätter vara kvar på en förhållandevis hög nivå under kvartal 1 2018 och i paritet med motsvarande period föregående år men över budgeterad volym med c a 3 procent för januari till mars i år. Denna avvikelse i volym mot budget betyder drygt 1 mnkr mer i kostnader för nämnden de första tre månaderna vs budget. Däremot noteras från diagrammet (röd linje mot höger axel) att antal patienter i mars 2018 är i paritet med mars 2017.

1.2 Särskilt boende

I tabell 3 nedan visas nettokostnader i årsprognos vs budget för särskilt boende.

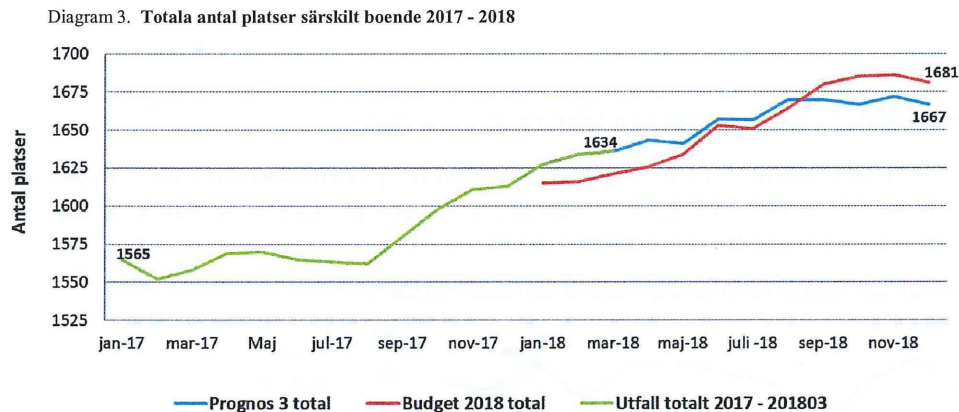
Tabell 3. Nettokostnader per mars och helårsprognos

Nettokostnader	tkr Prognos dec-18	tkr Budget dec-18	tkr Avvikelse dec-18	tkr Utfall mar-18	tkr Budget mar-18
Äldrenämnden					
Särskilt boende					
Demensboende	-478 861	-493 157	14 296	-105 575	-121 182
Psykatriboende	885	431	453	822	159
Omvårdnadsboende	-487 236	-477 720	-9 517	-133 684	-117 651
Totalt	-965 213	-970 446	5 231	-238 439	-238 676

Från tabell 3 ovan framgår en lägre nettokostnad i årsprognos relativt budget för 2018 på 5,2 mnkr. Denna positiva avvikelse rör i första hand demensboendeplatser. Resultatutfallet per mars var nästan identiskt med budgeterat utfall.

1.2.1 Volymuppgifter avseende särskilt boende 2017 - 2018

I diagram 3 nedan visas volymuppgifter avseende antal platser i särskilt boende totalt 2017 till 2018.

Av diagram 3 illustreras faktisk volymökning totalt inom särskilt boende, egen regi, LOU och LOV under 2017 till och med mars i år. Dessutom visas budget och årsprognos för totala antalet platser för 2018. Mellan mars 2017 och mars i år har det skett en volymökning totalt med knappt 5 procent gällande antal platser. Ökningen har skett dels inom LOV-platser (nytt externt vårdboende från september 2017), dels inom egen regin. För helåret 2018 väntas enligt årsprognosen en volymökning totalt om ca 5 procent (genomsnittlig ökning/månad).

2 Risker och osäkerhet

Den helårsprognos som förelagts bygger på kvalificerade bedömningar och antaganden och utfallet hittills ackumulerat per mars i år. Årsprognosen inbegriper osäkerhetsfaktorer däribland de mest väsentliga är:

- Volymutvecklingen och kostnadssituationen för hälso- och sjukvårdsinsatser,
- Att behovet av antalet korttidsplatser visar sig bli större än beräknat i anslutning till implementeringen av arbetsmodellen trygg hemgång,
- Platsbeläggning och takten i vilken de nya vårdboendena beläggs.

3 Investeringar

Flera av de planerade investeringarna för 2018 är just påbörjade. Främst avser dessa påbörjade investeringar inom särskilt boende där flertalet enheter övertagits från extern till egen regi under årets första kvartal. Totalt uppgår planerade investeringar för 2018 till knappt 10 mnkr.

4. Lönekostnadsutveckling

Nedan framgår lönekostnadsutvecklingen.

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING Belopp i tusen kronor	Utfall fg.år	Helårsprognos	Diff %	Diff tkr	Varav effekt av löneavtal		Varav återstående del (volymen mm)	
					%	tkr	%	tkr
Lönekostnad (konto 50-51)	596 153	712 277	19%	116 124			19%	116 124

Ökningen i lönekostnad mellan 2017 och 2018 förklaras till betydande del av att en stor verksamhet inom särskilt boende övertagits från extern regi under första kvartalet 2018 och då lönesumman totalt ökat relativt föregående år med betydligt mer personal.

Äldreförvaltningen

Carina Juhlin
Förvaltningsdirektör

Bilaga 1 Resultaträkning Äldrenämnden

RESULTATRÄKNING	tkr	tkr	tkr	tkr	tkr
Äldrenämnden	Årsprognos 2018	Budget 2018	Utfall jan - mars 2018	Budget jan - mars 2018	Utfall 2017
Försäljningsintäkter	1 083 390	1 061 093	256 904	259 371	896 237
Taxor och avgifter	128 225	126 368	32 056	31 817	120 978
Hyror m.m.	75 075	3 041	19 321	729	2 966
Bidrag	136 393	110 800	31 235	29 135	130 885
Verksamhetens intäkter	1 423 084	1 301 302	339 515	321 052	1 151 066
Köp av huvudverksamhet	-1 683 234	-1 645 853	-417 813	-410 399	-1 614 019
Personalkostnader	-992 294	-1 015 686	-235 690	-243 428	-830 372
Lokalhyror, fastighetskostnader	-213 851	-126 715	-54 064	-34 808	-149 848
Kostnader för mat etc	-50 941	-52 085	-9 741	-12 679	-48 346
Inhyrd personal	-20 335	-10 341	-5 142	-1 720	-27 186
Övriga verksamhetskostnader	-115 374	-105 248	-30 196	-26 147	-112 825
Kommungemensamma kostnader	-99 096	-97 770	-24 806	-24 449	-83 845
Övrigt	-41 409	-35 937	-8 316	-10 603	-41 785
Verksamhetens kostnader	-3 216 535	-3 089 634	-785 768	-764 233	-2 908 225
Av- och nedskrivningar	-4 314	-4 584	-876	-1 147	-3 736
Verksamhetens nettokostnader	-1 797 766	-1 792 916	-447 129	-444 328	-1 760 895
Kommunbidrag	1 793 213	1 793 213	448 305	448 305	1 693 849
<i>Finansiella nettokostnader</i>	-278	-297	-61	-73	-270
TOTALT	-4 830	0	1 115	3 904	-67 317